

Smernice za savetovanje oko dojenja

@UNICEF Srbija / Pančić

Dom zdravlja
Novi Sad

unicef
za svako dete

uz podršku The LEGO Foundation

Dojenje/ishrana majčnim mlekom u kućnim uslovima

Istraživanja su dokazala da do sada nije dokazano prenošenje infekcije COVID - 19 putem majčinog mleka. U skladu sa time, dojenje je i dalje najbolji način ishrane novorođenčeta jer blagotvorno deluje na sveobuhvatni razvoj deteta, unapređuje fizičko i mentalno zdravlje majke, doprinosi sklad-

nim porodičnim odnosima i ima višestruku društvenu korist. Uloga patronažne sestre u podršci dojenju tokom COVID - 19 epidemije je izuzetno značajna i njen zadatak je da pruži jasne informacije i svojim postupcima podrži dojenje. Patronažne posete realizujete u skladu sa Smernicama za rad polivalentne patronažne službe u uslovima epidemije zarazne bolesti COVID - 19, koje možete pogledati na sledećem [linku](#).

Tokom realizacije patronažne posete babinjari i novorođenčetu kod kojih postoji sumnja ili je potvrđeno prisustvo COVID - 19 infekcije procenite mogućnost sprovođenja preporučene izolacije majke u skladu sa Uputstvom za negu i ishranu novorođenčeta i majki koje imaju sumnjivu ili potvrđenu infekciju COVID - 19 u bolničkoj ili kućnoj izolaciji. Savetujte porodicu o tome kako da postupa vezano za negu deteta i dojenje (ishranu). Više informacija možete pronaći na [linku](#).

Ukoliko patronažna sestra proceni da je u porodici moguće sprovesti mere izolacije, u smislu da COVID pozitivna babinjara bude fizički odvojena od ostalih članova porodice i deteta, dete se donosi majci na podoj i maženje uz primenu preporučenih mera prevencije:

- Savetovati majku da pre svakog podoja provetri sobu, stavi masku na nos i usta i opere ruke u trajanju od 20 - 30 sekundi čistom vodom i sapunom, ili bez vode utrljavanjem dezinfekcionog sredstva na bazi alkohola;
- Savetovati majku da nije neophodno prati grudi pre svakog podoja, izuzev u situ-

aciji kada majka ima blage respiratorne tegobe i postoji rizik da je došlo do kihanja ili kašljanja tokom perioda kada su majčine grudi bile nezaštićene (higijenu grudi majka redovno održava jednom dnevno u sklopu higijene tela);

- Obučiti člana porodice koji brine o detetu da pri ulasku u sobu kod majke treba da ima preporučenu zaštitnu opremu (zaštitnu masku i rukavice);
- Od ključne je važnosti zdravom roditelju / negovatelju / staratelju ukazati na značaj kontakta „koža na kožu“ za novorođenče i pokazati kako da to sprovodi jednom dnevno u trajanju od jednog sata.

Istraživanja govore u korist toga da, iako pasterizacija izmlazanog majčinog mleka uspešno inaktivira virus, istovremeno uništava i zaštitna antitela te zbog toga nije poželjna i preporučuje se da majka direktno doji svoje dete.

Ukoliko patronažna sestra proceni da je kod majke izražen strah da može da zarazi bebu i da je donela odluku da ne želi da doji dete u toku trajanja infekcije, neophodno je:

- Podržati majku da razvije laktaciju, demonstrirati joj tehniku izmlazanja mleka (ručno ili pumpicom) i obučiti je kako da pravilno čuva izmlazano mleko;
- Obučiti zdravog roditelja / negovatelja / staratelja kako da hrani novorođenče čašom ili kašikom;
- Obučiti zdravog roditelja / negovatelja / staratelja kako da, nakon svakog obroka, sterilizuje pumpice za izmlazanje i opremu za hranjenje novorođenčeta.

U ovom periodu je korisno izbegavati flašice za hranjenje, kako bismo bili uspešniji u postavljanju deteta na dojku, nakon što se majka fizički oporavi.

U slučaju da je porodica donela odluku da se dete, u toku trajanja infekcije roditelja, fizički odvoji od njih u drugi stambeni prostor neophodno je da patronažna sestra:

- Realizuje minimum jednu (od 5) patronažnu posetu kod majke i njenog partnera, sa ciljem procene fizičkog i mentalnog zdravlja, edukacije i podrške za izmlazanje mleka i razvoj laktacije;

- Realizuje ostale posete u porodici u kojoj je novorođenče smešteno u cilju pružanja podrške i procene kvaliteta brige o detetu koju mu pružaju zdravi roditelji / negovatelji / staratelji.

Ukoliko postoje uslovi, pozovite porodicu da se, u slučaju brige ili poteškoća u vezi sa dojenjem, nađu sa vama na tele-video susretu, kako biste im mogli pružiti dodatnu podršku onda kada im je potrebna.

Dojenje je dragoceno za svako dete, naročito u situaciji trenutne pandemije i sve je više istraživanja koja govore u korist tome da se u mleku majke obolele od COVID - 19 infekcije nalaze antitela koja deluju protektivno za razvoj infekcije kod deteta. Više informacija možete pronaći na [linku](#).

► **Smernice za savetovanje oko dojenja**